

RAMOWE STANOWISKO RZĄDU RP

DOTYCZĄCE

ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO)

Wprowadzenie

Obowiązujące aktualnie przepisy wspólnotowe z zakresu GMO regulują następujące zagadnienia:

1. *zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych* - dyrektywa 90/219¹ i zmieniająca ją dyrektywa 98/81² - organem odpowiedzialnym w Polsce za te kwestie, na podstawie ustawy z 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233), jest minister właściwy do spraw środowiska ;
2. *zamierzone uwolnienie organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska w celach doświadczalnych, oraz wprowadzanie do obrotu produktów genetycznie zmodyfikowanych – na podstawie przepisów dyrektywy 2001/18/WE³* - organem odpowiedzialnym w Polsce za te kwestie, na podstawie ustawy z 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233), jest minister właściwy do spraw środowiska;
3. *wprowadzanie do obrotu żywności i pasz genetycznie zmodyfikowanych* na podstawie przepisów Rozporządzenia 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady – Główny Inspektor Sanitarny jest organem właściwym do wykonywania czynności dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do wykorzystania jako żywność w zakresie określonym w rozporządzeniu nr 1829/2003⁴, rozporządzeniu nr 1830/2003⁵ oraz rozporządzeniu nr

¹ dyrektywa 90/219/EWG z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie (Dz.Urz. WE L 117 z 08.05.1990),

² dyrektywa 98/81/WE z dnia 26 października 1998 r. zmieniająca dyrektywę 90/219/EWG w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie (Dz.Urz. WE L 330 z 05.12.1998),

³ dyrektywa 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylenia dyrektywy 90/220/EWG (Dz.Urz. WE L 106 z 17.04.2001),

⁴ rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. WE L 268 z 18.10.2003),

⁵ rozporządzenie (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczące możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniającego dyrektywę

1946/2003⁶ (art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2006 r. Nr 171, poz. 1225). Natomiast minister właściwy do spraw rolnictwa, w sprawach dotyczących organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych ma kompetencje oraz wykonuje zadania i obowiązki właściwego organu krajowego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, właściwego organu krajowego, właściwego organu w państwie członkowskim Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 1829/2003 i rozporządzeniu nr 1830/2003 (art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1045 oraz z 2008 r. Nr 144, poz. 899);

4. *rejestracja odmian roślin uprawnych, w tym również odmian genetycznie zmodyfikowanych* – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271, Nr 80, poz. 541 i Nr 191, poz. 1362) oraz przepisami *dyrektywy 2002/53/WE*⁷ jest minister właściwy do spraw rolnictwa .

Na poziomie Unii Europejskiej brak jest jeszcze wiążących regulacji prawnych dotyczących uprawy roślin genetycznie zmodyfikowanych oraz współistnienia pomiędzy trzema formami rolnictwa – rolnictwem tradycyjnym, ekologicznym i rolnictwem wykorzystującym rośliny zmodyfikowane genetycznie. Istnieją jedynie regulacje cząstkowe w postaci „*Zaleceń Komisji Europejskiej z dnia 23 lipca 2003 r. w sprawie wskazówek na temat opracowania narodowych strategii i najlepszych praktyk na rzecz współistnienia upraw zmodyfikowanych genetycznie, upraw tradycyjnych i upraw ekologicznych (Nr 2003/556/WE)*”.

NINIEJSZY DOKUMENT ZAWIERA STANOWISKO RZĄDU RP DOTYCZĄCE:

- I.** ZAMKNIĘTEGO UŻYCIA ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH
- II.** ZAMIERZONEGO UWOLNIENIA ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH DO ŚRODOWISKA W CELACH DOŚWIADCZALNYCH
- III.** WPROWADZANIA DO OBROTU PRODUKTÓW GM
- IV.** UPRAW GATUNKÓW ROŚLIN GM

I. ZAMKNIĘTE UŻYCIE ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH

2001/18/WE (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 24; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 455),

⁶ rozporządzenie (WE) nr 1946/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych (Dz. Urz. UE L 287 z 5.11.2003, str. 1),

⁷ dyrektywa 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie Wspólnego Katalogu Odmian Gatunków Roślin Rolniczych (Dz. Urz. L 193 z 20.07.2002),

Zgodnie z przepisami dyrektywy 90/219/EWG i zmieniającej ją dyrektywy 98/81/WE zamknięte użycie to działanie polegające na modyfikacji genetycznej organizmów lub prowadzeniu kultur organizmów genetycznie zmodyfikowanych, oraz działanie polegające na magazynowaniu, transporcie w obrębie zakładu inżynierii genetycznej, niszczeniu, usuwaniu lub wykorzystywaniu tych organizmów w inny sposób, podczas którego są stosowane zabezpieczenia, w szczególności w postaci zamkniętej instalacji, zamkniętego pomieszczenia lub innej fizycznej bariery, w celu efektywnego ograniczenia kontaktu organizmów z ludźmi i środowiskiem.

Prace naukowe prowadzone w systemach zamkniętych mają na celu otrzymanie organizmów, które mogą być wykorzystane między innymi jako farmaceutyki. W systemach zamkniętych realizowane są projekty: związane z opracowaniem nowych leków np. szczepionki czerniakowej, insuliny, szczepionki przeciw żółtacze, dotyczące mechanizmów naprawy układu nerwowego u ssaków. Wyniki prac zamkniętego użycia mają w przyszłości służyć ksenotransplantacji. Zamknięte użycie dotyczy także prac nad chorobami genetycznymi człowieka.

Biorąc pod uwagę oczekiwania społeczeństwa dotyczące rozwoju współczesnej nauki i tym samym nowych technologii, które umożliwią zastosowanie skuteczniejszych działań w medycynie i farmacji, oraz produkcję organizmów, które będą wykorzystywane w procesach technologicznych służących ochronie środowiska (biopaliwa, bioplastiki, bioremediacje gleb) prace w tym zakresie, zdaniem Rządu RP, powinny być kontynuowane.

Stanowisko Rządu RP:

Rząd Polski popiera prowadzenie prac zamkniętego użycia GMO zgodnie z warunkami określonymi w przepisach prawa.

II. ZAMIERZONE UWOLNIENIE ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH DO ŚRODOWISKA W CELACH DOŚWIADCZALNYCH

Zgodnie z przepisami dyrektywy 2001/18/WE - zamierzone uwolnienie GMO do środowiska to działanie polegające na zamierzonym wprowadzeniu do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych albo ich kombinacji, w celach doświadczalnych, bez stosowania zabezpieczeń mających na celu ograniczenie ich kontaktu z ludźmi i środowiskiem. Działania te mają na celu określenie wpływu organizmów genetycznie zmodyfikowanych na zdrowie ludzi i na środowisko i poprzedzają wprowadzenie do obrotu GMO jako produktów lub w produktach. Działania te jako jedyne umożliwiają również otrzymanie wyników, na podstawie których można orzec o bezpieczeństwie bądź zagrożeniu ze strony danego organizmu genetycznie zmodyfikowanego. Wyłącznie na ich podstawie władze krajowe mogą starać się zgodnie z przepisami dyrektywy 2001/18/WE, jak też dyrektywy 2002/53/WE, o pełne bądź czasowe ograniczenia użytkowania danego organizmu genetycznie zmodyfikowanego na swoim terytorium.

Zgodnie z Dyrektywą 2001/18/WE sprawa uwolnienia do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych wiąże się z większym ryzykiem aniżeli prace zamkniętego użycia (szczególnie w zakresie oddziaływania danego organizmu genetycznie zmodyfikowanego na środowisko, jak też może spotkać się z protestem lokalnej społeczności). Minister Środowiska przed wydaniem decyzji zawsze konsultuje się z władzami lokalnymi, informując je o zamiarze przeprowadzenia testów polowych na terenach zarządzanych przez nie i daje im czas na powiadomienie o tym fakcie lokalnej społeczności oraz na zgłoszenie ewentualnych uwag. Jednocześnie zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawach testowania organizmów genetycznie zmodyfikowanych w warunkach środowiskowych, zawsze opracowywana jest opinia Komisji ds. Organizmów Genetycznie Zmodyfikowanych, która jest organem opiniodawczo-doradczym Ministra Środowiska. Decyzja Ministra Środowiska wydawana jest po opracowaniu szczegółowej oceny zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska GMO będącego przedmiotem eksperymentalnego uwolnienia. Informacja o przeprowadzaniu eksperymentów polowych z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi wraz ze streszczeniem opisującym eksperyment przesyłana jest do Komisji Europejskiej i przekazywana do wiadomości każdemu Państwu Członkowskemu Unii Europejskiej. W procesie podejmowania decyzji na zamierzone uwolnienie do środowiska bierze się pod uwagę zwłaszcza kryteria naukowe dotyczące oceny zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska organizmu genetycznie zmodyfikowanego stanowiącego przedmiot zamierzonego uwolnienia. Przepisy ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz akty wykonawcze wydane do niej⁸ odnoszą się zarówno do kryteriów naukowych jak i kwestii proceduralnych.

Zgodnie z Dyrektywą 2001/18/WE prowadzenie doświadczeń polowych powinno pozwolić na:

- testowanie w warunkach polowych genetycznie zmodyfikowanych roślin uprawnych w celu uzyskania niezbędnych wyników, jeżeli planowane będzie ich zarejestrowanie w Krajowych Katalogach,
- uzyskanie wyników rolno-środowiskowych dotyczących wpływu organizmów genetycznie zmodyfikowanych na środowisko w warunkach klimatycznych danego kraju,
- prowadzenie krajowych badań naukowych z poszczególnymi roślinami, ponieważ tylko wyniki uzyskane podczas przeprowadzania testów krajowych, które wskazują na

⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2002 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu przeprowadzenia oceny zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska w związku z podjęciem działań polegających na zamkniętym użyciu GMO, zamierzonym uwolnieniu GMO do środowiska, w tym wprowadzeniu do obrotu produktów GMO oraz wymagań jakie powinna spełniać dokumentacja zawierająca ustalenia takiej oceny (Dz. U. Nr 107, poz.944);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 roku w sprawie określenia wzorów wniosków dotyczących zgód i zezwoleń na działania w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 797).

niebezpieczeństwo danego organizmu, są uznawane przez właściwe organy Unii Europejskiej podczas starań państwa o wprowadzanie czasowego bądź całkowitego zakazu stosowania i ewentualnej uprawy w danym kraju roślin genetycznie zmodyfikowanych,

- zbadanie faktycznych możliwości ograniczenia stosowania środków ochrony roślin w przypadkach doświadczeń z roślinami transgenicznymi czy zwiększenie skuteczności pobierania składników pokarmowych przez rośliny np. przy badaniu mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Stanowisko Rządu RP:

Rząd Polski dąży, by Polska uzyskała status „kraju wolnego od GMO”, dlatego też opowiada się przeciwko prowadzeniu na terytorium RP zamierzonego uwalniania GMO do środowiska w celach doświadczalnych. Mając na względzie obowiązki wynikające z członkostwa Polski we Wspólnocie Rząd RP deklaruje przestrzeganie obowiązującego prawa Unii Europejskiej w zakresie zamierzonego uwalniania organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska w celach doświadczalnych. Rząd RP uważa za zasadne wykonywanie w szczególności doświadczeń mających na celu uzyskanie wyników rolno-środowiskowych dotyczących wpływu organizmów genetycznie zmodyfikowanych na środowisko w warunkach klimatycznych Polski, prowadzonych przez jednostki naukowe i szkoły wyższe.

III. WPROWADZENIE DO OBROTU GMO JAKO PRODUKTÓW LUB W PRODUKTACH

W zakresie przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu GMO jako produktów lub w produktach obowiązujących we Wspólnocie istnieją dwie równoległe drogi ich autoryzacji. Jedna ustanowiona jest dla produktów genetycznie zmodyfikowanych, które mogą znajdować swe zastosowanie w przetwórstwie i przemyśle (Dyrektywa 2001/18/WE), natomiast druga przeznaczona jest dla wprowadzenia do obrotu genetycznie zmodyfikowanej żywności i pasz (Rozporządzenie 1829/2003/WE).

– Produkty wprowadzane do obrotu na podstawie Dyrektywy 2001/18/WE

Wprowadzenie do obrotu GMO jako produktów i w produktach, w myśl definicji znajdującej się w dyrektywie 2001/18/WE, polega na dostarczeniu lub udostępnieniu osobom trzecim, odpłatnie lub nieodpłatnie, tego produktu.

Wiele miejsca w Dyrektywie 2001/18/WE zajmują regulacje dotyczące oceny zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska. Dla każdego produktu, który ma być wprowadzony do obrotu - czyli może znaleźć się w otwartym środowisku (np. materiał siewny) trzeba opracować ocenę zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska, zgodną z Dyrektywą 2001/18/WE, pomimo, że wniosek w sprawie jego wprowadzenia do obrotu może być złożony na podstawie innych niż Dyrektywa przepisów.

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami, za wprowadzenie do obrotu produktów GM, na podstawie Dyrektywy 2001/18/WE odpowiada Minister Środowiska. Produkty

dopuszczone do obrotu na jej podstawie mogą być użytkowane i wykorzystane we wszystkich gałęziach przemysłu, z wyłączeniem stosowania ich jako żywność lub pasza. Przepisy prawne Unii Europejskiej określające wymogi dla produktów GM uważane są za najbardziej surowe na świecie. Stawiają one bardzo wysokie wymagania dla tych produktów. Konieczność właściwego ich znakowania zapewnia konsumentom możliwość świadomego wyboru między tymi produktami a ich konwencjonalnymi odpowiednikami.

Zgodnie z traktatową zasadą swobodnego przepływu towarów wprowadzenie do obrotu produktu GM na terytorium jednego z krajów członkowskich Unii Europejskiej oznacza również możliwość występowania w obrocie tego produktu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Na obszarze Wspólnoty w obrocie znajdują się produkty GM dopuszczone do obrotu decyzjami właściwych organów państw członkowskich wydanymi zgodnie z procedurą zawartą w dyrektywie 2001/18.

Decyzje na wprowadzenie do obrotu danego GMO jako produktu lub w produktach dotyczą zawsze wprowadzenia do obrotu żywego organizmu genetycznie zmodyfikowanego, który może być w dalszych procesach przetwarzany i wykorzystywany w różnych gałęziach przemysłu.

W odniesieniu do wprowadzania do obrotu produktów GM Rząd Polski dotychczas rozpatrywał indywidualnie każdy produkt. We wrześniu 2004 r. Komitet Europejski Rady Ministrów przyjął dokument, z którego wynika konieczność osobnego rozpatrywania każdego produktu genetycznie zmodyfikowanego, wprowadzanego do obrotu na terenie Wspólnoty Europejskiej przez upoważnione do tego organy RP.

Na terytorium Wspólnoty odbywa się proces dopuszczania do obrotu na podstawie Dyrektywy 2001/18/WE produktów GM takich jak genetycznie zmodyfikowana bawełna, genetycznie zmodyfikowane kwiaty cięte, genetycznie zmodyfikowany ryż. Dopuszczane są również do obrotu produkty takie jak kukurydza, rzepak, burak, ziemniak skrobiowy. W przypadku pierwszej grupy produktów nie ma możliwości ich uprawy na terytorium RP i nie ma możliwości spowodowania tym samym szkód w środowisku, zaś produkty te mogą być wykorzystywane w gospodarce. Druga grupa produktów ma istotne znaczenie zarówno dla rolnictwa, przemysłu związanego z rolnictwem i innych branż (np. przemysł paliwowy, skrobiowy, włókienniczy), ale produkty te mogą też zakłócać funkcjonowanie ekosystemów.

Produkty wprowadzane do obrotu na podstawie rozporządzenia 1829/2003/WE (ŻYWNÓŚĆ I PASZE GM)

Żywność i pasze GM zawierające, składające się lub wyprodukowane z GMO wprowadzane są do obrotu zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu 1829/2003.

Urzędem właściwym na terenie Polski, do przyjmowania wniosków o wprowadzenie do obrotu żywności GM pochodzenia roślinnego jest Główny Inspektorat Sanitarny, a organem właściwym na terenie Polski, do przyjmowania wniosków o wprowadzenie do obrotu pasz

GM jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, natomiast decyzje o wprowadzeniu do obrotu ww. żywności i pasz podejmowane są przez Instytucje Unii Europejskiej.

Przepisy prawne UE określające wymagania dla żywności GM i pasz GM uważane są za najbardziej surowe na świecie. Stawiają one bardzo wysokie wymagania dla żywności GM i pasz GM. Konieczność właściwego znakowania żywności GM i pasz GM zapewnia konsumentom możliwość świadomego wyboru między żywnością GM i paszami GM a jej konwencjonalnym odpowiednikiem. Przepisy prawne nakładają na wszystkie państwa członkowskie UE obowiązek nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawnych w tym zakresie. Zgodnie z traktatową zasadą swobodnego przepływu towarów Polska **nie może zabronić** na swoim terytorium obrotu żywnością GM i paszami GM, które zostały umieszczone na rynku UE zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej. Obecnie jest to ok. **25 rodzajów modyfikacji** znajdujących się w *Rejestrze Żywności GM i Pasz GM*. Oznacza to, że nawet gdyby Polska opowiadała się przeciwko wprowadzeniu do obrotu nowych GMO z przeznaczeniem na żywność lub pasze, to zgodnie z zasadą swobodnego przepływu towarów, GMO które znajdują się w *Rejestrze* będą mogły znajdować się wciąż na polskim rynku.

Stanowisko Rządu RP:

Biorąc udział w głosowaniu na forum instytucji Unii Europejskiej Rząd RP będzie wyrażał negatywne stanowisko w zakresie zezwalania na wprowadzanie do obrotu GMO jako żywność, pasze lub inne produkty.

Jednocześnie mając na względzie obowiązki wynikające z członkostwa Polski we Wspólnocie Rząd RP deklaruje przestrzeganie obowiązującego prawa Unii Europejskiej w tym zakresie.

V. UPRAWA GATUNKÓW ROŚLIN GM

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych możliwa jest po wprowadzeniu ich do obrotu z przeznaczeniem do uprawy - zgodnie z decyzją wydaną na podstawie Dyrektywy 2001/18/WE bądź Rozporządzeniem 1829/2003/WE, a następnie jej zarejestrowaniu zgodnie z przepisami Dyrektywy 2002/53/WE i wpisaniu do krajowego lub Wspólnotowego katalogu roślin uprawnych. Przeprowadzając analizę potencjalnego ryzyka i korzyści stosowania technologii genetycznych modyfikacji roślin w uprawach powinno się uwzględnić:

- biologię rozpatrywanego gatunku (przede wszystkim możliwość niekontrolowanego przekrzyżowania z uprawami niezmodyfikowanymi oraz z dziko występującymi gatunkami roślin),
- rodzaj zastosowanej modyfikacji genetycznej,
- przydatność danej modyfikacji w Polsce i ewentualną możliwość jej zastąpienia przez stosowanie środków ochrony roślin lub właściwą agrotechnikę.

Bardzo ważnym aspektem, który bezwzględnie powinien zostać wzięty pod uwagę podczas rozpatrywania skutków wynikających z wprowadzenia tej technologii, jest

dostępność rynków zbytu dla takich produktów. W chwili obecnej jedynie kukurydza MON 810 charakteryzująca się odpornością na omacnicę prosowiankę została dopuszczona do uprawy na terenie Unii Europejskiej. Jednak na podstawie Rozporządzenia 1829/2003/WE zostały już złożone wnioski na wprowadzenie do uprawy następujących produktów:

- kukurydza 1507 x NK603 (odporność na szkodniki *Lepidoptera* i na herbicyd (glifosat)),
- kukurydza NK603 (odporność na herbicyd (glifosat)),
- kukurydza 59122 (odporność na szkodniki *Coleoptera* i na herbicyd (glufosynat amonowy)),
- soja 40-3-2 (odporność na herbicyd (glufosynat amonowy)),
- kukurydza NK603 x MON810 (odporność na szkodniki *Lepidoptera* i na herbicyd (glifosat)),
- kukurydza 1507 x 59122 (odporność na szkodniki *Lepidoptera*, *Coleoptera* i na herbicyd (glufosynat amonowy)),
- kukurydza 59122 x 1507 x NK603 (odporność na szkodniki *Lepidoptera*, *Coleoptera* i na herbicyd glifosat),
- kukurydza T25 (odporność na herbicyd (glufosynat amonowy)).

Stanowisko Rządu RP:

Rząd Polski opowiada się przeciwko wprowadzeniu do obrotu z możliwością uprawy roślin genetycznie zmodyfikowanych. Uczestnicząc w procedurze autoryzacji i biorąc udział w głosowaniu na forum Unii Europejskiej Rząd będzie wyrażał stanowisko negatywne głosując przeciwko wprowadzaniu do obrotu z możliwością uprawy nowych roślin genetycznie zmodyfikowanych.

Jednocześnie mając na względzie obowiązki wynikające z członkostwa Polski we Wspólnocie - Rząd Polski deklaruje przestrzeganie obowiązującego prawa Unii Europejskiej w tym zakresie.

Podsumowanie

Polska jest ewenementem pod względem bogactwa bioróżnorodności. Wprowadzenie GMO do środowiska może spowodować poważne zakłócenia w jego funkcjonowaniu. W związku z tym zaproponowane *Ramowe Stanowisko* przedstawia się następująco:

Rząd Polski dopuszcza prowadzenie prac zamkniętego użycia GMO zgodnie z warunkami określonymi w przepisach prawa.

Rząd Polski dąży, by Polska uzyskała status „kraj wolnego od GMO”, dlatego też opowiada się przeciwko prowadzeniu na terytorium RP zamierzonego uwalniania GMO do środowiska w celach doświadczalnych. Mając na względzie obowiązki wynikające z członkostwa Polski we Wspólnocie Rząd RP deklaruje przestrzeganie obowiązującego prawa Unii Europejskiej w zakresie zamierzonego uwalniania organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska w celach doświadczalnych. Rząd RP uważa za zasadne wykonywanie w szczególności doświadczeń mających na celu uzyskanie wyników rolno-środowiskowych dotyczących wpływu organizmów genetycznie zmodyfikowanych na środowisko w warunkach klimatycznych Polski, prowadzonych przez jednostki naukowe i szkoły wyższe.

Rząd Polski opowiada się przeciwko wprowadzeniu do obrotu GMO jako produktów lub w produktach. Uczestnicząc w procedurze autoryzacji i biorąc udział w głosowaniu na forum Unii Europejskiej - Rząd będzie wyrażał stanowisko negatywne.

Jednocześnie mając na względzie obowiązki wynikające z członkostwa Polski we Wspólnocie Rząd RP deklaruje przestrzeganie obowiązującego prawa Unii Europejskiej w zakresie wprowadzania do obrotu GMO jako produktów lub w produktach.

Rząd Polski opowiada się przeciwko wprowadzeniu do obrotu z możliwością uprawy roślin genetycznie zmodyfikowanych. Uczestnicząc w procedurze autoryzacji i biorąc udział w głosowaniu na forum Unii Europejskiej Rząd będzie wyrażał stanowisko negatywne głosując przeciwko wprowadzaniu do obrotu z możliwością uprawy nowych roślin genetycznie zmodyfikowanych.

Jednocześnie mając na względzie obowiązki wynikające z członkostwa Polski we Wspólnocie - Rząd Polski deklaruje przestrzeganie obowiązującego prawa Unii Europejskiej w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę z jednej strony konieczność realizacji zobowiązań wynikających z przepisów wspólnotowych dotyczących organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz z drugiej strony uwzględniając wyraźną niechęć społeczeństwa przeciwko organizmom genetycznie zmodyfikowanym, Rząd Polski będzie starał się pozyskać przychylność innych Państw członkowskich Unii Europejskiej w celu zmiany prawa Unii Europejskiej w tym zakresie. Jednocześnie w celu zastosowania przesłanek zawartych w niniejszym stanowisku Rząd RP deklaruje, że w obowiązujących przepisach prawnych, jak też w przepisach tworzonych, w dostępnych do tego granicach prawa, dokona zmian umożliwiających ograniczenie stosowania organizmów genetycznie zmodyfikowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Równolegle podczas procedury dopuszczania do obrotu na terytorium Unii Europejskiej nowych produktów genetycznie zmodyfikowanych, Polska będzie każdorazowo głosowała przeciw wprowadzeniu do obrotu takich produktów.

Stanowisko Rządu Polski dotyczące organizmów genetycznie zmodyfikowanych zostało opracowane na podstawie wkładów przygotowanych przez poszczególne resorty w zakresie odpowiadającym ich kompetencjom:

1. ZAMKNIĘTE UŻYCIĘ GMO – MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
2. ZAMIERZONE UWOLNIENIE GMO DO ŚRODOWISKA W CELACH DOŚWIADCZALNYCH - MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
3. WPROWADZENIE DO OBROTU PRODUKTÓW GMO – MINISTERSTWO ŚRODOWISKA, MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI, GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY
4. UPRAWY ROŚLIN GM - MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI.